

estratègies d'animació a la lectura   estratègies d'animació
a la lectura   estratègies d'animació a la lectura   estratègies
d'animació a la lectura   **estratègies d'animació**
a la lectura   estratègies d'animació a la lectura
estratègies d'animació a la lectura   estratègies d'animació

ESTRATÈGIES D'ANIMACIÓ A LA LECTURA

SOPA DE CUA DE SARGANTANA

Objectiu general

La novel·la parteix de la premissa que la seva protagonista té el do de la clarividència. Però hi descobrirem la història d'un personatge incomprès, tant per la seva família com pel seu entorn. És tracten, doncs, els valors de intolerància, el respecte pels altres i la marginació.

2

Orientacions

És una novel·la plena de descripcions molt cinematogràfiques, donat que és l'activitat principal de la seva autora. Marta Gené Camps treballa en la indústria cinematogràfica americana i és guionista i directora d'alguns curtmetratges.

No obstant això, l'autora aconsegueix en tot moment mantenir un nivell de llenguatge accessible i un fil argumental que no desorienta el lector infantil.

ACTIVITAT 1

(Abans de la lectura): **SOPA DE CUA DE SARGANTANA**

Objectius

- Desenvolupar la imaginació i la capacitat creativa.
- Motivar la lectura del llibre.
- Treballar en grups de forma eficaç.

Descripció

A partir del títol del llibre *“Sopa de cua de Sargantana”*, elaborarem una recepta de cuina.

Podem plantejar dos opcions diferents:

La primera, organitzant grups de 4/5 alumnes. Inventar una recepta ben fastigosa que tingui com a ingredient principal: la cua de sargantana. Pensaran tots els ingredients, passos de la recepta, presentació i funció d'aquesta.

La segona, si disposem de més temps, podríem elaborar una recepta.

També organitzant grups i amb uns senzills passos podem fer una succulenta sopa a base de gelatina alimentaria (tutti-frutti, de color verd) i cucs de colors de goma (llaminadures).

Finalment la podrien menjar i després escriure perquè serveix aquesta sopa i/o quins beneficis té. Fent una primera hipòtesi de lectura a partir de l'elaboració de la recepta.

ACTIVITAT 2

(Durant la lectura): **ELS RUMORS**

Objectius

- Millora de l'expressió oral.
- Activitat lúdica.
- Escolta atenta.
- Desenvolupar la imaginació i la capacitat creativa.

Descripció

Plantejarem el joc del telèfon

"Joc del telèfon": Es posa el grup en rotllana i un li diu al del costat una paraula, i aquest la diu al de l'altre costat, i així fins a arribar al final. Després, cada un repeteix la paraula que ha entès.

Això es pot anar complicant si anem incloent-hi una paraula cada vegada.

Al final podran extraure com a conclusió que el boca a boca, els rumors transformen els missatges.

ACTIVITAT 3

(Durant la lectura): **LES SUPERSTICIONS**

Objectius

- Foment de l'esperit crític.
- Millora de l'expressió oral.
- Respecte a les opinions dels altres.

Descripció

“La superstició és un terme usat per referir-se a un conjunt de creences no fonamentades i irracionals que poden estar basades en la fe, o relacionades amb el pensament màgic, per mitjà del qual el practicant creu que el futur, o la vinguda de certs esdeveniments, poden ser influïts per alguna de les seves creences.”

5

La mala o la bona sort són més que una creença i estan profundament arrelades a la nostra cultura.

Tots nosaltres coneixem supersticions que propicien la bona sort i d'altres que impliquen la mala sort.

Escriurem supersticions en paperets i les repartirem al nens i nenes.

Farem dues columnes a la pissarra on hi digui: **Bona Sort / Mala Sort**. I un per un les hauran d'anar col·locant allà on correspongui, les llegiran en veu alta i les enganxaran amb Bluetack (o les escriuran) a la pissarra.

Fer una reflexió final sobre l'absurd d'aquest tipus de creença.

Observacions

Tot seguit, un llistat d'algunes de les més conegudes.

Les supersticions de sort

Per atreure la bona sort o evitar desgràcies:

- Dir Jesús quan algú esternuda, o altres fórmules de benedicció segons els països. L'origen d'aquesta creença està en la pesta medieval, que es transmetia per l'aire. Per això el Papa Gregori I recomanava encomanar-se a Déu quan algú esternudava per evitar la mala influència (els virus i bacteris contemporanis).
- Tocar ferro quan algú menciona un mal averany.
- Tenir amulets protectors.
- Tenir una pota de conill o una ferradura.
- Trobar un trèvol de quatre fulles.
- Tocar el gep d'un geperut, especialment amb un bitllet de loteria.
- Vessar la copa de vi i tocar-se el front amb els dits mullats del líquid.
- Bufar totes les espelmes del pastís alhora.
- Portar roba interior vermella el dia de Cap d'any (en alguns indrets s'ha de cremar després).
- Trepitjar excrements per accident.

6

Causen mala sort:

- Tenir tisoires obertes.
- Trencar un mirall.
- Passar sota una escala recolzada a la paret.
- El nombre tretze.
- Ser esquerrà (o aixecar-se amb el peu esquerre al matí).
- Bolcar el saler.
- Obrir un paraigua sota sostre.
- Escombrar accidentalment els peus d'una altra persona.
- Veure un gat negre (en canvi a orient porta bona sort).
- Portar una samarreta a l'inrevés.

ACTIVITAT 4

(Durant la lectura): **ELS PODERS MÀGICS A DEBAT**

Objectius

- Millora de l'expressió oral.
- Millora de la capacitat creativa i plàstica.
- Incentivar l'esperit crític.
- Potenciar el raonament.
- Respecte a les opinions dels altres.

Descripció

Preguntar als alumnes quin poder els agradaria més tenir. Farem un recull a la pissarra i el més votat serà el tema del debat.

Organitzarem dos o més grups que elaborin un debat sobre els pros i contres de cadascun d'aquests poders. El docent farà el paper de moderador.

Finalment, en traurem conclusions.

7

Observacions

Per ampliar l'activitat cadascun dels nens pot dibuixar-se desenvolupant el seu poder preferit. Volant, veient el futur, viatjant en el temps... I penjar-ho a la paret de la classe.

ACTIVITAT 5

(Durant la lectura): **BRUIXA! LA INTOLERÀNCIA FETA PARAULA**

Objectius

- Millora de l'expressió oral.
- Incentivar l'esperit crític.
- Respecte a les opinions dels altres.

Descripció

En la cultura popular catalana, hi ha un gran nombre de llegendes sobre el personatge de la bruixa, moltes d'elles comunes amb altres pobles d'Europa. En l'imaginari popular, la bruixa és una dona que, per mitjà d'un pacte amb el dimoni, ha aconseguit poders sobrenaturals, que utilitza en benefici propi o amb finalitats malèfiques.

Durant l'edat mitjana, el poder eclesiàstic va alimentar aquestes creences entre la població, utilitzant les bruixes com a cap de turc de totes les calamitats, o per marginar, empresonar i fins i tot executar les persones, sobretot dones, que no encaixaven en l'ordre social establert. Avui en dia, les creences sobre bruixes han perdut protagonisme entre la població en general, i molta gent sol veure la bruixa com un personatge popular entranyable, que sol aparèixer en els contes infantils.

Les principals característiques de les bruixes són les que tots coneixem gràcies a la literatura. Normalment totes les bruixes que coneixem són dolentes. Fem un llistat de totes les bruixes que coneguin els nostres alumnes.

Després, els presentarem el cas real de **Francina Redorta**, que va morir penjada el 1616 a Menàrguens.

L'escrivà del procés judicial que la va condemnar a mort en va deixar ben clars els motius:

“Per bruixa y metzinera”

Al costat d'aquesta sentència va dibuixar un retrat macabre de la seva agonia a la corda (dibuix de la dreta). La va dibuixar tal com la van penjar: nua de cintura cap amunt.

Francina Redorta era un blanc perfecte de la cacera de bruixes que va tacar de sang Catalunya al segle XVII: era una dona gran, pobra i vivia sola.

I normalment aquest era el perfil de la bruixa d'aquella època: el de una dona que vivia sola, i que, de vegades, era experta en temes de salut, com les remeieres, llevadores i metgesses. Però sobretot és important la mala interpretació, demonitzada i totalment intencionada, d'aquesta funció social, amb la visió que tenia la societat (masculina) d'elles.

Està clar, que el paper de la dona en aquella època era molt diferent del que ho és ara. Però també és veritat que encara existeix la marginació i la intolerància a la diferència per diferents aspectes. Ja sigui per provenença, creença o cultura.

Llegirem l'article 14 de la Constitució Espanyola:

Article 14. *«Els espanyols són iguals davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.»*

9

Comentar en veu alta aquest article.

Què en pensen? Coneixen casos en els quals no es respecti? Quins? Què podríem fer per canviar-los? Parlem-ne.

Observacions

Cadascun dels alumnes, pot escriure una manera de canviar aquesta realitat i penjar-la a la paret de la classe. Elaborant un bonic mural per tenir-les sempre presents.

ACTIVITAT 6

(Després de la lectura): **MÉS I MÉS BRUIXES!**

Objectius

- Desenvolupar la imaginació.
- Incentivar la capacitat creativa.
- Motivar a noves lectures.

Descripció

Faran un treball de recerca de llibres amb el tema de les bruixes a través d'Internet , o de la nostra biblioteca d'aula o del Centre.

Recolliran en fitxes la informació del títol, l'autor, l'editorial i breu sinopsis dels llibres trobats.

Finalment ,llegiran en veu alta davant dels seus companys el títol que els sembli més interessant.

10

Observacions

Si fem recerca per Internet podrem trobar aquesta informació, al nostre catàleg online a la web:

http://www.edebe.com/web3/linju/edb_index.asp?idi=2

o a la web del pla lector:

<http://www.plalector-cat.com>